NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO STATINIO TVARKOMŲJŲ STATYBOS DARBŲ PROJEKTO AR TVARKOMŲJŲ PAVELDOSAUGOS DARBŲ PROJEKTO PAVELDOSAUGOS (SPECIALIOSIOS) EKSPERTIZĖS
AKTAS

2026-07-22
(data)
Trakų r.
(sudarymo vieta)

Nekilnojamojo kultūros paveldo statinio duomenys:
Lietuvos šaulių sąjungos Utenos šaulių namai (43832)
Pastato unik. Nr.,.
(pavadinimas, adresas, unikalus Kultūros vertybių registro kodas)

Statinio unikalus Nr.: 8294-5000-7010;
inv. žymėj. 1C2p;
(statinio ir statinio užimamo ar jam naudoti reikalingo žemės sklypo unikalus numeris Nekilnojamojo turto registre)

Projekto pavadinimas:
Lietuvos Šaulių Sąjungos Utenos Šaulių namų (43832) Maironio g. 8, Utenoje, tvarkybos darbų (remonto, restauravimo) projektas. Projektiniai pasiūlymai.

Duomenys apie tvarkomųjų statybos darbų projektuotoją:
UAB "Enero", Įm. k. 302521962, Trakų g. 3, LT-01132, Vilnius
Tel.: 06 168 5768; info@enero.lt
(juridinio asmens pavadinimas, teisinė forma, kodas, buveinė, fizinio asmens vardas, pavardė)

Duomenys apie tvarkomųjų statybos darbų projekto rengėją:
Projekto vadovas: Vaidas Grinčelaitis
Atest. KM 01188
+370 615 55674, v.grincelaitis@enero.lt
(vardas, pavardė, kvalifikacijos atestato data bei numeris)

Projektuojamo objekto duomenys:
Vertingosios savybės

7.1.1.2. tūris - sudėtinis, „H" raidės formos plano, sudaryto iš 2 a. PR, ŠV bei Centrinio korpusų, su pastoge bei pusrūsiais po pastato PR bei ŠV dalimis (-; -; BR Nr. 1-5; IKONOGR Nr. 1-6; FF Nr. 1-11; 2019 m.); stogo forma - daugiašlaitė (išskyrus silikatinių plytų mūro dūmtraukius; -; FF Nr. 12, 67; 2019 m.); stogo dangos medžiaga - skardos lakštų su užlankais dangos tipas (-; būklė patenkinama; FF Nr. 12, 67; 2019 m.); kiti stogo elementai - vienšlaičiai tūriniai stoglangiai (netyrinėti; -; FF Nr. 12, 67; 2019 m.); tinkuoto plytų mūro parapetas, juosiantis pastatą perimetru (-; būklė gera; FF Nr. 1-11, 13-16, 31; 2019 m.);

7.1.1.3. aukštų išplanavimas - kapitalinių sienų tinklas (-; -; BR Nr. 2-5; FF Nr. 1-11; 2019 m.); salės Nr. 1-15 erdvė per du pastato aukštus centrinėje dalyje (-; -; BR Nr. 2-3; FF Nr. 43, 44; 2019 m.);

7.1.1.4. fasadų architektūrinis sprendimas - fasadų architektūrinio sprendimo visuma (išskyrus rekonstruotas, užmūrytas, naujai iškirstas angas; būklė patenkinama; IKONOGR Nr. 4-7; FF Nr. 1-11, 13-19, 21, 23-29, 31; 2019 m.); fasadų architektūros tūrinės detalės - ŠR fasado plytų mūro prieangis su balkonu virš jo (-; būklė gera; FF Nr. 11, 13, 18-19; 2019 m.); ŠR fasado prieangio betoninių užapvalintų laiptų tipas (-; būklė bloga; FF Nr. 13, 18-20; 2019 m.); PV fasado g/b laiptai į II a. su reljefinėmis skardos lakštų pakopomis, metaline tvorele, porankiais (-; būklė patenkinama; FF Nr. 7, 8, 21, 22; 2019 m.); PR fasado terasa (netyrinėta; -; IKONOGR Nr. 7; FF 7, 16, 17; 2019 m.); PR fasado plokščias g/b stogelis (-; būklė gera; FF Nr. 5, 23, 24; 2019 m.); fasadų apdaila ir puošyba - ŠR fasado įrašo „ŠAULIŲ NAMAI - TAUTOS NAMAI" tipas (atkurtas; būklė gera; IKONOGR Nr. 4, 5, FF Nr. 3, 11, 13; 2019 m.); tinko tipas (-; būklė patenkinama; FF Nr. 1-11; 2019 m.);

7.1.1.5. konstrukcijos - pamatas su keraminių plytų mūro cokoliu (pamatas netyrinėtas; cokolio

būklė gera; žr. 15.3; FF Nr. 3-5, 9-11, 14, 15, 28; 2019 m.); raudonų keraminių plytų mūro sienos (- ; būklė gera; FF Nr. 31, 53, 55, 56; 2019 m.); g/b perdanga (netyrinėta; -; žr. 15.3; FF Nr. 54; 2019 m.); medinė santvarinė stogo konstrukcija (netyrinėta; -; FF Nr. 64-66; 2019 m.); funkcinė įranga - ŠV laiptinės dvipusiai teraco laiptai su tinkuoto plytų mūro atitvara bei mediniais profiliuotais porankiais (-; būklė gera; BR Nr. 2-3, FF Nr. 32-35; 2019 m.); PR laiptinės betoniniai laiptai su tinkuoto plytų mūro atitvara bei mediniais profiliuotais porankiais (-; laiptų pakopos ir aikštelės uždengtos naujomis plytelėmis, būklė gera; FF Nr. 38-40; 2019 m.); betono laiptų į rūsį ir į pastogę tipas (-; būklė patenkinama; FF Nr. 41, 42; 2019 m.); inžinerinė įranga - keraminiai plytų mūro dūmtraukiai pastogėje (netyrinėti; būklė gera; FF Nr. 65, 66; 2019 m.); stalių ir kiti gaminiai – ŠR fasado II a. medinių dvivėrių su įstiklinta viršutine dalimi durų tipas (-; apatinė dalis uždengta naujomis plokštėmis, būklė patenkinama; IKONOGR Nr. 4-5, FF Nr. 11, 13, 25; 2019 m.); ŠR fasado II a. Š dalies medinių konstrukcijų ir jų skaidymo tipai, langų metalo gaminiai: vyriai, rankenėlės (ŠR fasado autentiškas medinis rėmas su vitražo fragmentu išmontuotas laikomas laiptinėje; būklė patenkinama; IKONOGR Nr. 4-6; FF Nr. 3, 10, 11, 13, 15, 26, 37, 61-63; 2019 m.); langų skaidymas (-; buv. medinės konstrukcijos pakeistos į plastikines, išlaikytas tik skaidymas, dalis skaidymo neišlikę, būklė patenkinama; IKONOGR Nr. 4-7, FF Nr. 3-8, 10, 11, 13-17; 2019 m.); IIm.); salės patalpos Nr. 1-15 metalinės vėdinimo grotelės (-; būklė gera; BR Nr. 2; IKONOGR Nr. 9; FF Nr. 43, 50; 2019 m.); salės scenos patalpos Nr. 1-20 medinė pakyla, scenos angos profiliuotas apvadas (netyrinėta; -; BR Nr. 3; IKONOGR Nr. 9; FF Nr. 43-44; 2019 m.);

7.1.1.6. patalpų architektūrinės detalės - salės balkono patalpos Nr. 1-41 balkonas, balkono profiliuota trauka (trauka netyrinėta; balkonas šiuo metu įstiklintas, būklė gera; BR Nr. 3; IKONOGR Nr. 8; FF Nr. 44-46; 2019 m.); lubų, sienų apdaila - I-II a. patalpų sienų perėjimo į lubas fasetės (-; būklė gera; BR Nr. 2-3; FF Nr. 51, 57-61; 2019 m.); salės, salės balkono, salės scenos patalpų Nr. 1-14, 1-15, 1-20 profiliuoti karnizai (netyrinėti; būklė gera; BR Nr. 2-3; IKONOGR Nr. 8, 9; FF Nr. 43, 47, 49; 2019 m.); salės patalpos Nr. 1-15 profiliuota tarpaukštinė trauka (netyrinėta; būklė gera; BR Nr. 2; IKONOGR Nr. 8; FF Nr. 43, 44, 48; 2019 m.); durų angos tarp ŠR fasado prieangio patalpos ir I a. patalpos Nr. 1-1 profiliuotas apvadas (netyrinėtas; būklė gera; BR Nr. 2; FF Nr. 52; 2019 m.);

7.1.3.6. želdynai ir želdiniai - ąžuolas ŠR dalyje (prezidento Antano Smetonos ąžuolas, pasodintas 1930 m., Vytauto Didžiojo metais arba 1933 m. per šaulių namų pašventinimą; -; TRP 2; FF Nr. 3, 11; 2019 m.).

7.5. Faktai apie svarbias visuomenės, kultūros ir valstybės istorijos asmenybes, įvykius - 1933 m. birželio 15 d. Utenoje naujai pastatytuose antrosios šaulių rinktinės rūmuose atidaryti šaulių namai (inž. P. Litas ir J. Kadžys), tapę to meto apskrities kultūros centru. Planuota, kad pastate bus ne tik šaulių rinktinės būstinė, bet ir patalpa muziejui bei didžiulė salė vaidinimui ir kinematografui. Šiai salei įrengti lėšų skyrė ir valstybės teatras. Šaulių namai tapo miesto visuomenės susibūrimo vieta, ypač suaktyvėjo kultūrinė veikla. Be muziejaus, pastate įsikūrė rinktinės teatras, choras, skaitykla, buvo skaitomos paskaitos, koncertuojama, rengiami sanitarijos kursai. 1945 m. gegužės mėn. šaulių namai buvo reorganizuoti į Utenos kultūros namus-kino teatrą (keistos pertvaros, inžineriniai tinklai, užtinkuota arba demontuota autentiška šaulių heraldika, galimai pakeistas pirminis langų skaidymas). Atkūrus Nepriklausomybę, pastatas grąžintas Lietuvos šaulių sąjungai.

Atliktų tyrimų sąrašas:
– Topografija. Atlikta UAB „Topografija ir kadastras“, 2026 m. Nr.: TIIIS1-20260318-012265;
– Cheminiai tyrimai. Atlikti UAB „Enero“, Asta Grubinskaitė (atest. KM 521), 2026 m.;
– Polichromijos tyrimai. Atlikti 2026 m. Vytautas Raila, (atest. Nr. 0880).

Projektas parengtas vadovaujantis:
- Nekilnojamo turto registre įregistruoto pastato kadastro duomenų byla ;
- Nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko išrašas
- KVR medžiaga;

Projekto sprendiniai:

Restauravimo darbai.

- Restauruojama fasadų architektūrinio sprendimo visuma (VS5), užmūrytų autentiškų langų vietose įrengiant nišas, demontuojant vėlyvesnio laikotarpio laiptus į rūsį su prieduobe ir atstatant rūsio langus su dengtomis prieduobėmis.
- Restauruojamos fasadų architektūros tūrinės detalės - ŠR fasado plytų mūro prieangis su balkonu virš jo (atstatomas skardinimas, sutvirtinamos ir užtinkuojamos suirusios plytos).
- Restauruojami PV fasado g/b laiptai į II a. su reljefinėmis skardos lakštų pakopomis, metaline tvorele, porankiais

- Restauruojama PR fasado terasa. Atstatoma suirusi terasos konstrukcija, numatant po ja įrengti priedangą ir išėjimus iš jos.
- Restauruojamas užrašas ant fasado „ŠAULIŲ NAMAI - TAUTOS NAMAI“. Autentiškas užrašas neišliko. Atkuriama tūrinėmis metalinėmis raidėmis (VS11 – fasadų apdaila ir puošyba - ŠR fasado įrašo „ŠAULIŲ NAMAI - TAUTOS NAMAI“ tipas).
- Restauruojami tinkuoti pastato fasadai (VS12 – tinko tipas)
- Restauruojama funkcinė įranga - ŠV laiptinės dvipusiai teraco laiptai su tinkuoto plytų mūro atitvara bei mediniais profiliuotais porankiais (VS21). Demontuojamos neautentiškos atitvaros ir durys. Medinis porankis restauruojamas jį perdažant ir atstatant netektis.
- Restauruojami PR laiptinės betoniniai laiptai su tinkuoto plytų mūro atitvara bei mediniais profiliuotais porankiais (VS19). Išardomos neautentiškos atitvaros dalys ir įrengtos durys. Medinis porankis restauruojamas jį perdažant ir atstatant netektis.
- Restauruojamos metalinės salės patalpos grotelės jas valant (VS27 – salės patalpos Nr. 1-19 metalinės vėdinimo grotelės)
- Restauruojama salės scenos pakylos danga (VS28 – salės scenos patalpos Nr. 1-20 medinė pakyla, scenos angos profiliuotas apvadas).

Remonto darbai.

- Remontuojamas PR fasado plokščias g/b stogelis, numatant jo skardinimo atnaujinimą ir pertinkavimą.
- Remontuojami betoniniai laiptai į rūsį (VS22 – betono laiptų į rūsį ir į pastogę tipas).
- Remontuojamos ŠR fasado II a. medinės dvivėrės durys, įrengiant naujas duris (VS24 – ŠR fasado II a. medinių dvivėrių su įstiklinta viršutine dalimi durų tipas.

Remontuojami ŠR fasado II a. Š dalies medinių konstrukcijų langai (VS25 – ŠR fasado II a. Š dalies medinių konstrukcijų ir jų skaidymo tipai, langų metalo gaminiai: vyriai, rankenėlės)

- Įrengiant naujus langus restauruojamas langų skaidymas (pagal išlikusius analogus ir istorines nuotraukas. VS13 – Langų skaidymas)

Numatyti tvarkybos darbai objekte atliekami nepažeidžiant objekto ir statinių vertingųjų savybių, nedarant neigiamo poveikio saugomam objektui ir jo aplinkai.

Tvarkomųjų darbų metu, nuardžius nevertingas apdailines medžiagas, gali būti atliekami papildomi architektūriniai tyrimai.

Neigiamos įtakos aplinkai, tretiesiems asmenims ir gyventojams nebus.

Privalomos pastabos: pastabų nėra.

Rekomendacijos projektui tobulinti: rekomendacijų nėra.

Projekto įvertinimo išvados:

Lietuvos Šaulių Sąjungos Utenos Šaulių namų (43832) Maironio g. 8, Utenoje, tvarkybos darbų (remonto, restauravimo) projektiniai pasiūlymai atitinka nekilnojamųjų kultūros vertybių apsaugą reglamentuojančių teisės aktų ir dokumentų reikalavimus. Jeigu vykdant darbus bus aptiktos nenustatytos vertingosios savybės, tai turi būti vykdomos vertingųjų savybių tikslinimo procedūros Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo (Žin., 2004, Nr. 153-5571) 9 str. nustatyta tvarka.

Rekomenduojama projektui pritarti.

Ekspertizę atliko:

Rimas Valeckas

KM 0837, pratęstas 2026-01-28

(kvalifikacijos atestato data ir Nr.) (parašas) (vardas, pavardė)